

Justiitsministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 Tallinn

Teie 04.12.2018 nr 8-1/7500
Meie 17.12.2018 nr 4/347

Arvamuse esitamine kaubamärgiseaduse, tööstusomandi õiguskorralduse aluste seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta

Lugupeetud Urmas Reinsalu

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda tänab Justiitsministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust kaubamärgiseaduse, tööstusomandi õiguskorralduse aluste seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (edaspidi eelnõu) kohta, millega võetakse Eesti õigusesse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/2436 kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta.

Järgnevalt esitame oma seisukohad eelnõu kohta.

Täname, et olete eelnõu koostamisel võtnud arvesse Kaubanduskoja ettepanekuid ja märkusi.

Kaubamärgi kujutamine

Üks eelnõu peamisi muudatusi on graafilise kujutamise nõude kaotamine kaubamärkide määratlusest. Eelnõu seletuskirja kohaselt on graafiliselt esitamise nõue aegunud ning vähendab oluliselt õiguskindlust teatavate mittetraditsiooniliste kaubamärkide esitamise puhul, nagu helid. Muudatusega võimaldatakse ettevõtjatel kaitsta kaubamärgiga ka mittetraditsioonilisi kaubamärke.

Kaubanduskoda nõustub, et graafilise kujundamise nõude kaotamine, mis võimaldab edaspidi kaubamärgi kujutamist ka muul viisil kui reproduktsiooni esitamise teel (nt helifailina, videofailina või audiovisuaalfailina), tingimusel et seda on võimalik registris selgelt ja täpselt esitada, tagab suurema paindlikkuse, suurendades ühtlasi ka õiguskindlust. Suure tõenäosusega lisandub uusi kaubamärke ja ettevõtjaid, kes on kaubamärgi registreerimisest huvitatud.



Eelnõuga kehtestatakse registreeringu andmete osana ette märke kaubamärgi liigi kohta. Kaubanduskoja hinnangul on see asjakohane, arvestades, et ebatraditsiooniliste kaubamärkide registreerimine muutub lihtsamaks ning kehtestatakse detailsed nõuded eri liiki kaubamärkide kujutamisele.

Suhteliste õiguskaitset välistavate asjaolude kontrollimine Patendiameti poolt ametiülesannete korras ja selle kaotamine

Eelnõuga kaotatakse suhteliste õiguskaitset välistavate asjaolude kontroll Patendiameti läbiviidava ekspertiisi käigus ametiülesannete korras. Seda hakkab asendama registreerimiseelne vaidlustusmenetlus apellatsioonikomisjonis.

Kaubanduskoda toetab eeltoodud muudatust. Muudatuse tulemusel muutub Patendiametis toimuv registreerimismenetlus kiiremaks ja tõhusamaks. Lühem menetlusaeg lühendab toote või teenuse arendamiseks vajalikku aega. Suhteliste aluste ex officio kontrolli kaotamisel peavad ettevõtjad hakkama ise registreerimistaotlusi kontrollima, mistõttu peab taotluste kontrollimine ja vaidlustuste lahendamine olema ettevõtjate jaoks võimalikult lihtne.

Nagu on ka seletuskirjas välja toodud, eeldab muudatus kaubamärgiomanike senisest suuremat aktiivsust ja ajakulu, kontrollimaks perioodiliselt Patendiameti ametlikku väljaannet, et vajaduse korral oma varasemaid õigusi kaitsta.

Lisaks võib muudatus suurendada hilisemate kohtuvaidluste hulka, juhul kui kontrolli asendamine registreerimiseelse vaidlustusmenetlusega ei ole piisavalt tõhus.

Eelnõu § 1 punktiga 60 kehtestatakse kolmandate isikute tähelepanekute esitamise võimalus kuni kaubamärgi registreerimise otsuse tegemiseni. Selle kohaselt võib iga isik esitada Patendiametile kirjalikke märkusi, milles juhitakse tähelepanu õiguskaitset välistava asjaolu esinemisele või kollektiivkaubamärgi või sertifitseerimismärgi puhul sellele, et registreerimise tingimused ei ole täidetud.

Arvestades, et eelnõuga kaotatakse suhteliste õiguskaitset välistavate asjaolude kontroll Patendiametis, on sellisel kujul kolmandate isikute märkuse esitamise võimalus oluline.

Garantiimärgi asendamine sertifitseerimismärgiga

Eelnõuga asendatakse Eestis seni kasutusel olnud garantiimärgid sertifitseerimismärkidega. Seletuskirja kohaselt on taotlejate huvi garantiimärkide vastu olnud väga väike, mis viitab sellele, et see kaubamärgiliik ei vasta Eesti ettevõtjate tegelikele vajadustele. Enne eelnõu jõustumist välja antud garantiimärgid jäävad endisel kujul kehtima ning neid on võimalik ka edaspidi pikendada, ent pärast eelnõu jõustumist enam uusi garantiimärke välja ei anta.



Kaubanduskoja liikmed ei poolda garantiimärgi asendamist ja leiavad, et taotlejatel võiks olla võimalik valida siiski mõlema märgi liigi vahel.

Kaubanduskoja liikmed on toonud välja, et Eestis peaks olema võimalik registreerida ka tähiseid, mis võivad kaubanduses tähistada kaupade või teenuste geograafilist päritolu (nt on välja toodud, et see aitaks parandada ettevõtete mainet ja valikuvõimaluste täpsustamist hinna kujunemisel riigihangetes).

Üldjuhul ei ole geograafilist päritolu kui kauba või teenuse omadust näitavate kaubamärkide registreerimine KaMS § 8 lg 1 p-st 3 tulenevalt lubatud. Kehtivas õiguses oli see erandina lubatud garantiimärgi puhul.

Kaubanduskoda pooldab eelnõus toodud muudatust, mille kohaselt on edaspidi võimalus registreerida sertifitseerimismärgina või kollektiivkaubamärgina ka selliseid märke ja tähiseid, mis viitavad kaupade või teenuste geograafilisele päritolule. Kauba või teenuse geograafilisele päritolule viitav kollektiivkaubamärk või sertifitseerimismärk ei anna selle omanikule õigust keelata kolmandatel isikutel kasutada kaupade või teenuste geograafilist päritolu näitavaid tähiseid. Samas on siiski nt ühest piirkonnast pärit tootjate ühendusel võimalik kaitsta oma toodete tähistamiseks oma piirkonna nimetusega kaubamärk, ilma et nad piiraksid sellega teiste ettevõtjate õigust kirjeldada oma kauba või teenuse päritolu.

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon

Eelnõuga viiakse apellatsioonikomisjon Justiitsministeeriumi juurest Patendiameti juurde. Säilitatakse apellatsioonikomisjoni senine roll Patendiameti otsuste peale esitatud kaebuste ja vaidlustusavalduste lahendamisel, laiendades seda ka registritoimingutega seotud kaebuste lahendamise ning tööstusomandiõiguste kehtetuks tunnistamise avalduste läbivaatamisega. Lisaks kaubamärkidele lahendab tööstusomandi apellatsioonikomisjon (edaspidi TOAK) ka disaine ja leiutisi puudutavaid vaidlusi.

Tagasisidet andnud liikmed toetasid ideed, et TOAKis peaks saama lahendada kõiki Patendiameti otsuste peale esitatud kaebusi, mitte ainult taotluse tagasilükkamise, kaubamärgi registreerimise ja registreerimisest keeldumise otsust, nagu praegu. Ühtlasi rõhutati korduvalt, et menetlus peaks olema kiirem.

Kaubanduskoda toetab otsust viia senine TOAK üle Patendiameti juurde ning säilitada üheastmeline kohtueelne kaebemenetlus.

Eeldades loodava menetluse kiirust ja efektiivsust, peaks eelmenetlus olema kohustuslik enne kohtusse pöördumist. See tagaks vaidluste kiirema lahendamise ja tõenäoliselt vähendaks ka kohtute koormust.

Samuti on Kaubanduskoja hinnangul positiivne eelnõu muudatus apellatsioonikomisjoni moodustamise aluste ja konkreetset vaidlust lahendava koosseisu määramise korra



EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

osas. Lähtudes liikmete tagasisidest peame eriti positiivseks muudatuseks tähtaegade kehtestamist menetluse eri etappidele. Uuenenud apellatsioonikomisjon suudab eelduslikult tagada vaidluste senisest kiirema ja tõhusama lahendamise ning otsuste hea kvaliteedi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Peadirektor

Koostanud: Merike Koppel merike.koppel@koda.ee 604 0072